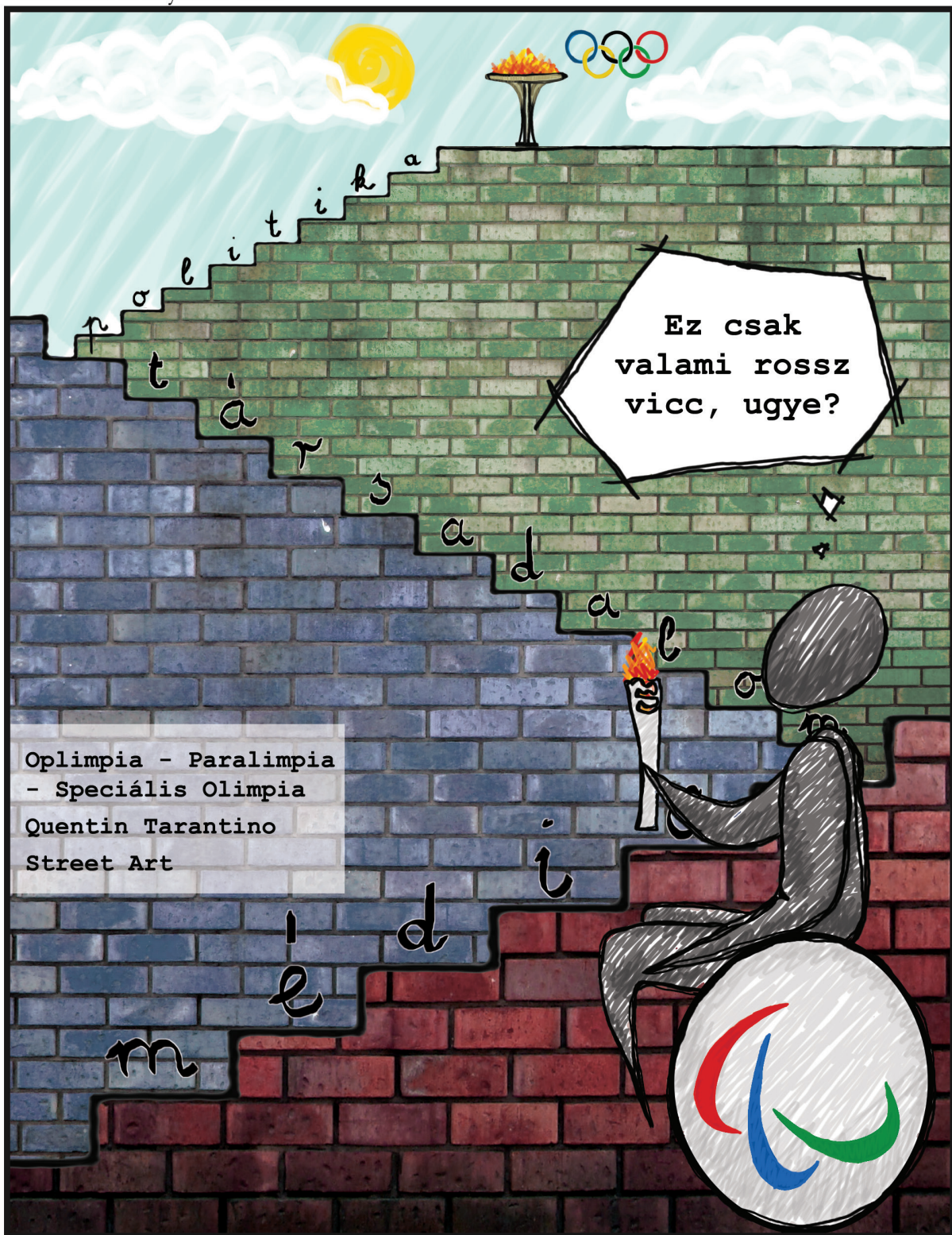

TARTALOM

Köszöntő	3
Interjú Récsei Ritával	4
Mi jár egy olimpikonnak, ha para?	7
Speciális Olimpia	10
Gyógymódok a múltból	12
Lemaradtál az általános tesiről?	14
Színvilág	15
Klónozás, mint jövőkép?	17
Ki csóvál kit?	19
BeProgramozva	22
„Macska vagyok a forró bádogtetőn”	25
A bikoó dala	27
Szakadj meg, szív	28
Tarantino filmvilága	30
Parti Nagy Lajos, A test angyala	33
Recept	35
Keresztretjtvény	37

Főszerkesztő: Pogácsás Nóra

Tördelőszerkesztő: Krammer Dóra

Korrektorok: Csalló Júlia, Orbán Krisztina

Grafikus: Balázs Márta Eszter

Újságírók: Anda Tamara, Balázs Márta Eszter, Berecz Boglárka, Birinyi Szabina, Buzogány Borbála Lujza, Egyed Barbara, Menyhárt Barbara, Rác Renáta Erika, Somodi Nikolett, Szabó Tamás

Nyomdai kivitelezés: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

Felelős kiadó: Sztrecsko Boglárka ELTE BGGyK HÖK Elnök

KEDVES OLVASÓK!

Remélem, hogy mindenkinek sikerült belerázódnia az új félév adta kezdeti káosz után a jól megszokott hétköznapi rutin világába. Márpedig egy hagyományos munkanaphoz hozzátartozik egy nem hagyományos újság böngészése, melyben jó pár izgalmas cikk lakozik. E havi Bárcziumunkban olvashattok az idei nyár legnagyobb sportszenzációiról, az Olimpiáról és a Paralimpiáról, interjút készítettünk Récsei Rita bárczis Olimpikonunkkal. Természetesen mindezek mellett számos különféle érdekességet találtok még kari kiadványunkban, utánajártunk többek között az elmeegógyintézetek történetének, valamint kulturális írásokkal is igyekeztünk bővíteni a repertoárt. El ne feledjétek a keresztretjtvényeket sem, hiszen várjuk a helyes megfejtéseket.

Mindenkinek kellemes olvasást és jó szórakozást kívánok a Szerkesztőség valamennyi tagja nevében!

Pogácsás Nóra
főszerkesztő
foszerkeszto@barcziok.elte.hu

„NEM A CÉLT FIGYELEM, HANEM AZ UTAT” BESZÉLGETÉS RÉCSEI RITÁVAL

Nemrég a tv előtt szorítottunk neki, most pedig bármikor összefuthatunk vele a folyosón. Récsei Rita, másodéves hallgatótársunk szívesen mesélt az olimpiáról. Kérdeztem az olimpiai faluról, az ott töltött két és fél hétről, arról, hogy egyáltalán hogyan kezdett el sportolni, miért szeret éppen gyalogolni, valamint beszámolt a jövőbeli terveiről, és azt is elárulta, hogy mi a titka sikerének.

Először is hadd engedjek teret a kíváncsiságomnak, kérlek mesélj: összességében milyen volt Rió?

Nagyon nagy élmény volt, sokféle impulzus ért a két és fél hét alatt, amíg kint voltam. Az első, ami megragadott az a megnyitó volt. Az a sok ezer ember, aki jelen volt, mind minket nézett, vett a kamera, utána pedig mindenki írt, hogy látott a tv-ben. Jó érzés volt. Az első hetekben csoportosan mentünk szurkolni a magyar sportolók versenyére, az is nagy élmény volt. Amikor győzött Katinka, ott voltunk, láttuk, amikor felállt a dobogóra, jó volt ezt együtt a csapattal megélni. Az olimpiai falu magában is nagyon izgalmas volt, sokféle ember élt ott együtt. Tizenhármas emeletes házakban laktunk, a mi épületünket a lengyelekkel osztottuk meg, az ebédlő közös volt mindenkivel, itt volt alkalmunk találkozásokra, ismerkedésre. A falunak egy parkos része is volt, ahol este lehetett sétálgatni. Kedves mozzanat még, hogy ugye minden nemzetnek voltak kitűzői, s mi ezeket cserélgettük. Az akkreditációs kártyánkon, - ami a nyakunkban lógott-gyűjtöttük őket.

Egyáltalán hogyan kezdődött ez nálad, mi inspirált a mozgásra, majd a versenyzésre?

Mindig is sportoltam. Amikor a nővérem elkezdett futni, én is lementem a pályára. Tíz éves koromtól futottam, majd tizenhárom évesen elkezdtem gyalogolni. Szívesebben mentem edzeni, amikor gyalogoltunk, így észrevétlenül is arra álltam át. Hamar ráéreztem az ízére, nagyon megtetszett, elindítottak versenyeken, így kezdődött minden.

Meséld el kérlek, hogy hogyan lesz valakinek ez a kedvenc sportága?

Csupán kívülről ilyen furcsa ez a mozgás, ha belejössz akkor egy könnyed, és nem erőltetett, dinamikus mozgásforma. El tudok benne merülni, egy más világba kerülök, teljesen más, olyan... boldogság.

Húsz éves vagy, de már több nemzetközi versenyt és válogatott viadalt megnyertél, illetve számos világversenyen képviselted Magyarországot. Többek között ifjúsági VB-n Ukrajnában, Junior VB-n Amerikában, Gyalogló Világkupán Kínában, Junior EB-n Svédországban, Európa Kupán Spanyolországban, és nem utolsó sorban az idei Riói olimpián. Hogy csinálod ezt?

Kitartás és akarat erő, ennyi az egész. Már a gimnáziumban, és most az egyetem mellett is mindennap félre kell tenni mindent, és csak arra koncentrálni, hogy edzés van, és a maximumot kell kihozni magamból. Nem csak versenyen kell a legjobbat nyújtani, mert az edzés is ugyanolyan fontos, mint egy verseny. Engem boldoggá tesz, hogy én ezt csinálhatom, ha van titok, akkor ez az.

A tokiói játékokra készültél eredetileg, aztán Rió lett belőle. Gondolom a legkevésbé sem bánod, hogy előbb lettél olimpikon, mint tervezted.

Nem (nevet). Én korosztályban versenyzem, U23-as vagyok, így elindulhatok már felnőtt versenyen. Idén gyalogoltam először 20km-t, nem volt elvárás, hogy

ezt teljesítem, de jók voltak az alapok, amiket az elmúlt évek alatt leraktunk, és ezt most így sikerült teljesíteni. Mindenesetre úgy gondolom, Tokióban és utána tudok igazán jó lenni, ez még mindig kevés, az állóképességemen még dolgozni kell.

Egy éve csupán, hogy a Honvéd színeiben Budapesten edzel, Urbán Ákos keze alatt. Úgy gondolom, rendkívül kellemes meglepetést szerezte azzal, hogy kijutottál Rióba, hiszen egy ilyen távon, egy ilyen versenyszámban, ahol ennyire fontos az állóképesség, rengeteg kilométernek kell lennie a lábakban. Milyen volt ilyen fiatalon rajtolni, egy új kategóriában?

Teljesen más a húsz km, mint a tíz volt, és nem csak azért, mert matematikailag dupla annyi. Húsz km-en lehet saját frissítést használni, ezeket pedig ki kell tapasztalni: mikor iszol, mikor eszel. Emellett jobban be kell osztani az erőt, de tulajdonképpen jobban is élvezem. Sokkal inkább agyjáték: mikor gyorsítok, mikor frissítek, ez komplexebb, és ez nagyon tetszik benne. Az olimpia nagy megtiszteltetés volt. Ott voltak a nagy legendák, és ott voltam én is. Még, ha csak messziről is láttam őket, nagyon inspiráló volt, jó tapasztalat a későbbiekre nézve.

Ha jól tudom, akkor te Kozármislenyből származol, mit jelent olimpikonnak lenni egy ilyen kisvárosban?

Az olimpia után hazamentem két hétre, otthon edzettem. Gyakorlatilag diadalmenet volt az edzésen, mindenki megállított,

gratulált. A városnapon én lettem a város sportolója, nagy megtiszteltetés. Az olimpia ideje alatt a templomban is imádkoztak értem, az egész közösség gondolatai körülöttem forogtak ebben az időben.

Récsei Rita 20 kilométeres gyaloglásban 1:35:33 órás idővel teljesítette az olimpiai indulási szintet, írta a Nemzeti Sport. Mesélj arról, hogy mi történtek ez alatt az 1:35:33 alatt?

Ez éppen a Békéscsabai OB volt. Ez a versenyen pont nagyon jól esett, tizenkét km-ig mosolyogva gyalogoltam, utána jött egy holtpon, amin túl kellett lendülnöm, de a végére annyira szurkoltak, hogy sikerült.

Tulajdonképpen végig koncentrálni kell, így elég hamar elmegy ez az idő. Utcán gyalogolunk, egy km-es körökben. Mindig benne van a fejemben, hogy mennyi kilométert kell mennem, mindig a következő körre koncentrálok. Azért, hogy ne vesszek el, mindig csak egy km-re koncentrálok, nem a célt figyelem, hanem az utat.

Részt vettél már egy olimpián, milyen célt lehet még ezután kitűzni?

Rengeteget (ismét nevet), a jövő évem is nagyon eseménydúsnak ígérkezik. Jön az U23-as európa-bajnokság, lesz jövőre

Világkupa, felnőtt Világbajnokság, hosszú távú célom pedig a tokiói olimpia.

Bizonyára az életed több területén is változásokat eredményezett Rió. Ezek közül van olyan, amit szívesen megosztanál?

Mindenképpen nagy inspirációt, és önbizalmat kaptam. Szokatlan, hogy a középpontba kerültem. A honvéd pályán kiraktak plakátokat a kerítésre, amin rajta van az arcunk, és furcsa, hogy mindennap lemegyek, és ott van a fejem. Szerettem megbújni a tömegben, de ezek után ezt már nem tehetem.

A munka, az edzések folytatódnak, vagy talán még intenzívebbek lesznek. Emellett hogyan tudsz a tanulmányaidra koncentrálni?

Nem mondom, hogy könnyű összeegyeztetni a kettőt, de ha valaki igazán akar valamit, akkor azt el tudja érni. Az edzőm nagyon rugalmas, megértő, ha mondjuk, a vizsgák miatt nem megy egy edzés, akkor nem ordítja le a fejemet. Nehéz egy reggeli kemény edzés után nem visszafeküdni, hanem bemenni az egyetemre, de akarni kell. Mindkettőhöz kitartás kell, mindkettőt akarom, így megoldható.

Menyhárt Barbara

MI JÁR EGY OLIMPIKONNAK, HA PARA?

Bár a 2016-os nyári olimpia augusztus 21-én véget ért, sem a sikeres sportolók, sem Rió, sem a sport iránt elkötelezett szurkolók sem pihenhettek, szeptember 7. és 18. között ugyanis tizenötödik alkalommal rendezték meg az ez évi paralimpiai játékokat.

Az olimpia után az ország tovább égett a lázban, a híradók, műsorok csak a paralimpiáról számoltak be. Legalábbis majdnem ez volt a helyzet. Idén azért örülhettünk, hiszen a közmédia a korábbiaknál jóval nagyobb adásidővel és élőben számolt be az eseményekről két csatornán, sőt néha még főműsoridőben is.

A paralimpikonokat –bár küzdeniük kell – úgy kezelik, mint az ép olimpikonokat.

Ennek ellenére még mindig hátrányos helyzetben vannak azokhoz képest.

A sportolók támogatása például, töredéke az épekének, ezért sokuk amatőrként versenyez.

Igyekszem elképzelni, hogy mit láthatnak azok a döntéshozók, akik szerint az olimpiai jutalmak fele jár a paralimpikonoknak. Vajon ők tényleg nem látják ezeket az emberfeletti teljesítményeket?

A jelenlegi sportért felelős szakállamtitkár szerint: „szakmai hiba összehasonlítani a paralimpiát az olimpiával, hiszen míg az olimpián 205 ország, 11544 sportolója 306 aranyéremért küzd, addig a paralimpián 178 ország 4350 sportolója 526 aranyéremért”.

Pásztor Dóri- kétszeres paralimpiai úszó- szerint azonban „nincs olyan matematikai képlet, arányszám vagy

érték, ami alapján rangsorolni lehetne a sikert, a sportteljesítményt. Egyszerűen összehasonlíthatatlan.”

A résztvevők száma és a megnyerhető aranyérmek tekintetében nem hasonlíthatjuk össze az eredményeket. Mert ilyen alapon jogos lenne, ha mondjuk Hosszú Katinka több jutalmat kapna, mint Kozák Danuta, mert ugye úszásban sokkal több versenyző érdekelt, mint kajakban. Nem jelenthetjük ki egyetlen emberről sem, hogy több vagy kevesebb. Egy bajnok akkor is bajnok, ha para.

Ha mégis arra adnánk a fejünket, hogy végezzünk pár összehasonlítást, akkor felhívnam a figyelmet egy igen érdekes összefüggésre:

Az idei paralimpia férfi 1500-as futásán mindhárom dobogós gyorsabb volt, mint azok, akik érmesek lettek az augusztusi, riói olimpián. Az algériai Abdellatif Baka 3:48,29-as idővel nyert, eredménye pedig világrekord. A dobogósok a T12-13-as kategóriában versenyeztek, természetesen nem mozgásszervi akadályozottságuk van, hanem a látásuk korlátozott.

Két héttel korábban, az olimpián kerekén 3:50 kellett az aranyhoz, ez az idő a paralimpián a negyedik helyre volt elég.

Sebastian Coe, a londoni szervezőbizottság elnöke a 2012-es olimpiai és paralimpiai játékokról mondta:

„Meg akarjuk változtatni a közvéleményt a fogyatékossgal kapcsolatban, ünnepelni a paralimpiai sport kiválóságát és köztudottá tenni, hogy a két játék egy egészet alkot.”

A köztudatba be kell, hogy épüljön a felfogás, miszerint a paralimpia nem kevésbé rangos esemény, mint az olimpia.

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság chartája kimondja, hogy:

„A sporttevékenység általános emberi jog. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy sportoljon, bármilyen megkülönböztetésre való tekintet nélkül, és azt olimpia szellemében, ami magában foglalja a kölcsönös barátságot, a szolidaritást és a fair playt. ... Bármiféle megkülönböztetés összeférhetetlen az olimpiai mozgalomhoz való tartozással, legyen az az ország megkülönböztetése, vagy faji, vallási, politikai, nemi alapú, vagy bármely más természetű.”

Nem mondja ki nyíltan, hogy a fogyatékossgal szerinti megkülönböztetés

Néhány pontos adat:

A paralimpiai játékokon érmet szerző magyar paralimpikonok az olimpiakonok jutalmának felét kapják – írta nemrég a Lokál című lap.

A paralimpiai aranyéremért 17,5 millió forint, az ezüstéremért 12,5 millió forint, a bronzéremért tízmillió forint jár a fogyatékossgal élő sportolóknak. Az egészséges sportolók a riói olimpián szerzett aranyért 35 millió forintos jutalmat, az ezüstért 25 milliót, a bronzért pedig 20 millió forintot kapnak.

A cikk arról is írt, hogy a négy éve megrendezett londoni paralimpián a magyar paralimpikonok még jóval nagyobb összeget kaptak a dobogós helyekért az egyéni versenyszámokban.

A Magyar Olimpiai Bizottság idén 39 millió forintról 61 millióra növelte a fogyatékossgal élő sportolók támogatását, míg az egészséges sportolók támogatási kerete 2016-ban 935 millió forint volt.

méltatlan az olimpia szelleméhez, így azt a benyomást keltheti, hogy ez a megkülönböztetés összefér vele.

A paralimpia chartája viszont ezt is külön felsorolja, és tiltja a politikai, vallási, faji, gazdasági, nemi, fogyatékossgal, nemi irányultság szerinti megkülönböztetést.

A sportolás, a kemény munka, a siker, és a győzelem joga egyaránt adott mind az ép, mind a fogyatékossgal rendelkező személyeknek.

Menyhárt Barbara

MI JÁR EGY PARALIMPIKONNAK, HA MAGYAR?

Ha nem is akkora gázsi, mint a többségi olimpia után, legalább ugyanolyan elismerés, és üdvözlés. Jár, hogy az ő nevüket is ismerjük, ezért készült a következő összefoglalás.

Magyarország 1972-ben szerepelt először paralimpián, a magyar paralimpiai csapatnak viszont soha ennyi egyéni kvótája nem volt mint az idén: negyvenhárman vívták ki a riói indulás jogát.

A küldöttség vezetője, Szabó László tíz érmet tartott reálisnak, ezt az elvárást pedig a paralimpiai csapatnak sikerült felülmúlnia a megszerzett 18 érmmel.

A MAGYAR CSAPAT

Asztalitenisz: Arlóczi Zsófia, Berecki Dezső, Csonka András (ezüstérmes), Major Endre, Pálos Péter (bronzérmes), Zborai Gyula

Atlétika: Biacsi Ilona (ezüstérmes), Biacsi Bernadett, Csontos Piroška, Kálmán Krisztina, Keresztes Erika

Erőemelés: Mezei Katalin, Sas Sándor, Tunkel Nándor (bronzérmes), Sztanó György

Evezés: Lőrincz Krisztina

Cselgáncs: Burányi Flóra, Szabó Nikolett

Kajak-kenu: Varga Katalin, Váczi Anita, Rozbora András, Suba Róbert (ezüstérmes)

Kerekesszékes vívás: Dani Gyöngyi, Hajmási Éva, Krajnyák Zsuzsanna (tőr

csapat- ezüstérmes), Dani Gyöngyi, Krajnyák Zsuzsanna, Veres Amarilla (párbajtőr csapat-bronzérmes), Krajnyák Zsuzsanna (tőr-bronzérmes), Osváth Richárd (kard és tőr ezüstérmes), Mató Gyula

Kerekesszékes tenisz: Németh Roland

Kerékpársport: Butu Arnold

Sportlövészet: Dávid Krisztina, Gurisatti Gyula

Úszás: Adámi Zsanett, Engelhardt Katalin, Illés Fanni, Kézdi Réka, Konkoly Zsófia (bronzérmes), Pap Bianka (ezüst- és bronzérmes), Ráczkó Gitta, Sors Tamás (ezüst- és bronzérmes), Tóth Tamás (arany- és bronzérmes), Vereczkei Zsolt (bronzérmes)

Triatlon: Boronkay Péter

SPECIÁLIS OLIMPIA

Hatalmas felhajtás övezte az idén tartott XXXI. nyári olimpiai játékokat, melyet Rio de Janeiro-ban rendeztek. Hányan tudjuk viszont azt, hogy egy évvel ezelőtt Speciális Olimpiát szerveztek Los Angelesben? 32 arany, 30 ezüst, 20 bronz, 58 fő. Röviden és tömören ez jellemzi a magyar versenyzők kiváló szereplését. Kétségtelenül taroltak sportolónk itt is, ettől mégis kevesebbet visszhangzott a média.

A mozgalom, amely az értelmi fogyatékos személyek sportolási lehetőségét szeretné segíteni, 1968-ban jött létre. Akárcsak a hagyományos olimpián, itt is az első három helyezett kap érmet jutalmul, ami azonban eltér, az az, hogy a többi résztvevő is kap elismerést, a helyezéseket jelölő szalag formájában. A versenyzőket úgy sorolják kisebb csoportokba, hogy azokba ugyanolyan vagy hasonló esélyekkel indulók kerüljenek. A Speciális Olimpia Mozgalma a világ egyetlen sportszervezete, amely magában viselheti az Olimpia kifejezést. Fontos tudni, hogy több különböző országban megrendezett versenyt tartanak, de természetesen létezik egy csúcsemény is, mégpedig a Speciális Olimpiai Világjátékok. Mind a nyárikat, mind a téliket négyévente rendezik meg. Ma már több mint 200 ország kapcsolódik be évről évre, 26 sportágban. A mozgalom egyik jelmondata: „Mindenki győztes!”.

Magyarországon 1989 óta a Magyar Speciális Olimpia Szövetség biztosítja az enyhe, közép súlyos és súlyos értelmi fogyatékos emberek számára a lehetőséget arra, hogy ők is megmutathassák, mire képesek. A szövetség szervezi az edzés- és versenyprogramjukat, illetve egyéb más

rendezvényeket is, hogy minél jobban megismertesse az országgal mozgalmukat.

Ahogy már említettem, a magyar sportolók Los Angeles-i teljesítménye fantasztikus volt, az érmek száma magáért beszél. Még mielőtt elkezdődött volna a megmérettetés, az olimpikonok a Sándor-palotában letették a Speciális Olimpia hivatalos esküjét, amelynek szövege így hangzik: „Engedd, hogy győzzek, de ha nem győzhetek, hadd küzdjek bátran!” Az ünnepélyes fogadalomtétel után pedig Áder János köztársasági elnök adományozott számukra nemzeti színű jelvényt.

A delegáció öt nappal a verseny előtt érkezett meg Los Angeles-be. Nehéz kiemelni bármelyik eredményt, egy újságnyi van belőlük. A magyar küldöttség

első aranyát Mateidesz Nóra szerezte 100 méteres hátúszásban: már a rajt is jól sikerült, majd az élre került, onnantól kezdve pedig nem lehetett utolérni. Annak ellenére, hogy a mérkőzés előtt pár héttel szomorú tragédiát kellett átélnie, tiszta, összeszedett teljesítményt mutatott. A további napokban Vizsnai Dávid békéscsabai asztaliteniszező mutatta meg precíz játékával ellenfeleinek, hogyan is kell játszani ezt a sportot. Egyéniben és párosban is sikerült a dobogó legfelső fokára állnia. Örülhettek a tollaslabdázók és a görkorsolyázók is, mert nekik is sikerült jó pár díjjal gazdagítaniuk a képzeletbeli táblázatot. Az utolsó napon még 8 arany-, 5 ezüst- és 2 bronzéremmel gyarapodott a sikerlista.

A versenyzők hazatértét nagy izgalommal fogadták, és hogy kifejezzék elismerésüket, egy remek ünnepséggel várták őket. Többek közt Deutsch Tamás, a Magyar Olimpiai Bizottság alelnöke is köszöntötte

őket, és elmondta, milyen nagy öröm látni, hogy ennyi csodálat és szeretet veszi körül a friss élményekkel hazaérkező olimpikonokat. A legsikeresebb sportolók és felkészítőik pedig további jutalmakat kaptak.

Bár a Nyári Világjátékok lezajlottak tavaly, de 2017. március 14-én megkezdődnek a Speciális Olimpia Téli Világjátékok versenyei. Magyarországot 47 fős delegáció képviseli majd Ausztriában, melyből 33 sportoló. Öt sportágban szurkolhatunk majd nekik: alpesi síben, gyorskorcsolyában, műkorcsolyában, hófutásban és padlólókban. A résztvevők már most is keményen edzenek, és hajtanak arra, hogy a tőlük telhető legjobbat nyújtsák. Jó érzéssel tölt el, hogy a támogatók között olyan világklasszis sportolók nevét olvashatjuk, mint Marcel Hirscher világbajnok alpesi síző, vagy Hunyady Emese olimpiai bajnok gyorskorcsolyázó.

Lehet, hogy kevesebb hírt kapunk ezekről a versenyekről, ha azonban szemfülesek vagyunk, akkor elcsíphetünk egyet-egyét. Az pedig még jobb, ha nem várunk arra, hogy „belénk botoljanak” az eredmények, hanem mi magunk járunk utána. Adjuk át ismerőseinknek is, hogy mindenkihez jusson el: nem csak a hagyományos olimpián képviselik az országunkat! Minden sportoló megérdemli, hogy tiszteljék akarata, kitartása és céltudatossága miatt.

Anda Tamara

Képek: businesswire.com;
bmsextra.hu; sonc.net

GYÓGYMÓDOK A MÚLTBÓL

Az elme bajai már a régmúlt időkben is foglalkoztatták a mindennap emberét. A szellemi értékek folyamatos változásait követve, az elmebetegségek megítélése is együtt halad a társadalmi megítélésekkel. Volt idő, amikor elrejtették, elzárták az ettől szenvedőket, volt amikor közszemlére tették őket, mint érdekes látnivalót az emberek számára, és volt olyan is, amikor a büntetés egyik formájának tekintették. Mindig igyekeztek okot tulajdonítani az elme állapotának változásaira, így megismerve annak gyógy módját. Cikkemben ezek történeti áttekintését szeretném bemutatni.

Az ókorban Hippokratész négy vérmérsékleti típust különböztetett meg: a szangvinikust, a kolerikust, a flegmatikust és a melankolikust. Már ekkor leírták a viselkedés és az elme megváltozásának tünetcsoportjait, viszont a tudat betegségét egyben a test betegségének is tulajdonították. Galénosz szerint a testnedvek termelődésének mennyisége változik meg az elmebetegségek kialakulása során, ezért kezelésnek különböző hatású gyógyfűveket, hashajtókat javasolt, amelyről az olvasó is sejtheti, hogy nem segítettek a felépülést.

A középkorban a bűnösök jogos büntetésének tekintették az elmebetegségeket, ezért segítségnyújtás helyett sokszor kivégzés, kínzás, fogság lett a sorsa a problémákkal küzdő embereknek. Veszélyesnek tartották őket, és az egyház ördögűzéssel szabadította meg a társadalmat a veszélynek ítélt egyénektől. Erről a módszerről a mai napig dokumentálnak eseteket, viszont sikerességről azóta sem tanúskodik.

Az első intézmények a 17-18. században alapultak. Ezek funkciója inkább az volt,

hogy megóvják a társadalmat a nem kíváncsi emberektől, ezért sokszor nem tették különbséget az elmebetegek, társadalmilag hátrányosabb helyzetben lévők és gyilkosok között. Céljuk az volt, hogy a gazdagabbakat megkíméljék ezen emberek látványától. Viszont akik kíváncsiak voltak az elesett emberekre, azoknak szerveztek bemutatókat az intézményekbe, ahol cirkuszi állatokként mutogathatták a sokszor láncra vert rabokat. Az ekkor kialakított kezelések sem mondhatók éppen tudományos alapokon nyugvó gyógy módoknak. Úgy gondolták, hogy a tébolyodottak agya vérrel van tele, ezért sokszor véreztetéssel próbálták segíteni az állapotukon. Mondanom sem kell, hogy a kezelést sajnos halálos kimenetelű elvzés is követhette.

A 19. századra a fejlődő orvostudomány már megszabadította az elme betegeit a fogságból, és elkezdtek

szakápolásra, kutatásra kialakított intézményrendszereket kialakítani. Elkezdődött hát a kutatás a gyógy módok megtalálására, viszont a módszerek még itt sem érték el a humánus segítség és gondozás mércéjét.

A legfontosabb szemponttá az vált, hogy megnyugtassák a betegeket, ezért különböző ópium-, és brómkészítményeket, vagy a nyugtató hatású klorálhidrátot - amely egyben a kloroform fő összetevője - alkalmaztak a betegeken. A rácsos ágy is a nyugtatás módszere volt. Ez egy láda alakú szerkezet, amely fedele rácsos volt, így a belefektetett beteg nem tudott kijönni belőle, ott kellett megnyugodnia, sajnos sokszor sikertelenül. A nyugtatást szolgálták a hosszas, sokszor órákon át tartó fürdők vagy zuhanyoztatások is, amelyeket ápolók felügyeletével, segítségével végeztetettek a gondozottakkal.

A 20. században változások következtek be a betegek ellátásában. Ekkor már nem csak nyugtatni szerették volna a betegeket, hanem kutatni kezdték a lehetséges kezeléseket, gyógy módokat. Ilyen felfedezés volt például a lázkezelés, amely során például a szifilisz idegi tüneteit enyhítendő maláriával fertőzték meg a betegeket. Ezzel lázrohant idéztek elő, amely lassította a betegség lefolyását. A görcskezelés is fontos terápiájává vált a skizofrén betegek kezelésének, mely szerint a mesterségesen előidézett görcsrohamok visszafordíthatják az agyi folyamatokat. Az eljárás során az agyon keresztül áramot vezettek a testbe, eleinte sajnos érzéstelenítő nélkül. Ennek sokszor roncslódás, csonttörés, izomszakadás lett a vége. Humánusabbá tételére a kezelést kiegészítették azzal, hogy megfelelő mély

altatás után izomlazítót is adnak a betegnek, ezzel csökkentve a nem kívánt káros következményeket. A kezelés sokszor hatásosnak bizonyult, és bizonyos körülmények között a mai orvostudományban is igazolt a jelenléte, bár intenzíven vitatott.

A másik legismertebb elme gyógy intézetekben alkalmazott kezelési módszer a lobotómia vagy leukotómia. Az eljárás feltalálója Walter Jackson Freeman neurológus, aki szakmai munkásságát a lobotómia módszerének kifejlesztésére és tökéletesítésére tette fel. Az eljárás során egy eszközzel, amely kezdetben az otthoni jégvágója volt, lyukat fúrt a szem mögötti csontretegbe, majd roncsolta a homlokleányt. Ezzel viselkedés- és személyiségváltozást előidézve a betegnél. Az eljárás olyannyira elterjedt, hogy nagyjából ötvenezer elvégzett műtétről vannak adatok világszerte. Ebből háromezret saját maga hajtott végre úgynevezett lobotomobiljáról, mellyel az Amerikai Egyesült Államokat átszelve próbált segíteni a krónikus depressziótól, skizofréniától és szorongástól szenvedőknek.

Az 1950-es évektől váltak elterjedté az olyan gyógyszeres kezelések mint a klórpromazin adagolása antidepresszánsként, vagy lítium alkalmazása a tünetek enyhítésére. Ma pedig már olyan foglalkozás terápia is a rendelkezésünkre állnak, mint a zene-, tánc-, művészet- vagy olvasásterápia a segítségre szoruló számára.

Krammer Dóra

Forrás: Irinyi Tamás, Szakápolástan; BBC Mental A History of the Madhouse (film, 2014)

LEMARADTÁL AZ ÁLTALÁNOS TESIRŐL? VÁLASZD A BEAC-OS EDZÉSEKET!

Betelt a kedvenc általános testnevelés kurzusod, amire jelentkezni szeretnél? Nem jutott neked hely, mégis sportolni szeretnél?

A BEAC kínálatában közel 40 sportág megtalálható, az edzésekre pedig akár egész évben jelentkezhetsz. Válsz bérletet bármikor az aerobikra, jógára, funkcionális kör edzésre, spinningre, és még számos edzésre vagy a konditerembe!

Az edzésidőpontokról, edzőkről, elérhetőségekről az alábbi linken találhatsz információkat: <http://www.beac.hu/sportolni-szeretnek/>

SZÍNVLÁG

A színek különböző hangulatokat válthatnak ki belőlünk, emellett sokszor gyógyító hatással vannak az emberre.

A bennünket körülvevő színvilág kihat a közérzetünkre. Azonban nagyon fontos a színérzékeléshez, hogy éppen milyen a hangulatunk, életritmusunk és általános közérzetünk.

A színeket csoportosítani tudjuk az alábbiak szerint:

- *alapszínek*– piros, sárga, kék
- *másodlagos színek*– két elsődleges színből álló színek (pl.: narancssárga)

- *meleg színek*– piros, narancssárga, sárga, barna
- *hideg színek*– kék, zöld, skarlát
- *semleges színek*– fehér, barna, bézs
- *erős színek*– intenzív színek, melyek nincsenek fekete, fehér vagy kiegészítő színekkel felhívítva
- *sápadt színek*– a fehér, fekete vagy komplementáris színekkel való vegyítés miatt kevésbé intenzív színek

Most, egy kis betekintést nyerhetsz, hogy mit is jelentenek az egyes színek amiket nap mint nap láatsz, használatsz és az öltözködésednél figyelembe veszel.

Piros szín

A piros szín optimista, aktív tevékenységre serkentő, a forróság, mozgás, harc, szenvedélyes élet színe. A legemberibb kifejezőeszköz, extrovertált szín, amely az élet teljességével, a bátorsággal, áldozatkészséggel, szeretettel, erős érzelmekkel és szenvedélyes cselekedetekkel függ össze. A piros szín senkit sem hagy hidegen. Szeretheti, gyűlölheti, de a piros szín mellett nehezen marad közömbös.

A piros szín serkenti a pulzust, növeli a vérnyomást, az adrenalin-kiválasztást és a májműködést. Elmélyíti a lélegzést. Fejfájást is okozhat, használata nem javasolt gyorsan haragra gerjedő és érzelmileg nem stabil személyek esetében.

Narancssárga szín

A narancssárga szín sugárzó, fényes, a tűz és a nap melegségének színe. A napnyugtára vagy naplementére, az ízletes gyümölcsökre, mint a mandarin, narancs... asszociál. Az indiánoknak a bátorságot és

az áldozatkészséget jelképezi. Nem olyan agresszív és szenvedélyes, mint a piros, de kellemes, vidám érzélemserkentő szín, mely segít a fáradtság leküzdésében. A felsorolt jellegzetességek miatt kiegészítő segítséget nyújt a depresszió gyógyításához. A narancssárga szín, a melegség, nagylelkűség kifejezőeszköze, könnyed és játékos.

A narancssárga szín erősíti a tüdőt, hasnyálmirigyet és a lépét valamint serkenti a szív működését. Jó hatással van az emésztésre, étvágygerjesztő, megnyugtathat vagy nyugtalaníthat. Ez a szín gátolhatja az érzelmeket, bizonyos egyénekre viszont nyomasztóan hathat. Az összes narancssárga árnyalatnak azonos a jelentése és hatása, csupán a túlsúlyban lévő összetevőtől (sárga vagy poros) függ.

Sárga szín

A sárga a nap, a fény és az optimizmus színe, mely felfrissít, tevékenységre serkent és megfoszt a félelemtől. Megőrzi az éberséget, fokozza a koncentrációt, az alkotókészséget és bölcsességet jelképez. Ösztönzi a motorikát, fontos jellemzője a kommunikációs készség (a postaládák is sárga színűek). A falon vagy máshol a lakásban pozitívan hat a közérzetre. A sárga szín kitűnő hatással van a légzőszervekre, segítséget nyújt a pszichoneurotikus tünetek kezeléséhez, vérnyomásfokozó, serkenti a pulzust és gyorsabbá teszi a lélegzést. Kellemesen hat az idegrendszerre. A sárga szín leggyakoribb árnyalatai: zavaros sárga (nyugtató, gondolkodásra készítő), élénk-sárga (élénkség, merészség, felszabadultság), olívasárga (komor hangulat) és citromsárga

(éberség, élénkség, fürgeség, tökélességre való törekvés).

Zöld szín

Az egészség színeként is emlegetik. A zöld színnel próbálják gyógyítani az idegkimerültséget és hisztériát, mert nyugtató hatással van az idegrendszerre, a kimerültségnél is hatékony, mérsékeli a migrénes fejfájást. A zöld fényt az jellemzi, hogy tágitja a hajszálereket, vérnyomáscsökkentő, serkenti a belső nedvkiválasztást. Másrészt pedig a békesség, nyugalom, pihenés, elmélkedés színe. Szimbolikus jelentése kihat az ember hangulatára, megnyugtató és ellazítja. Az egyensúlyérzet jelképe. Mivel nyugtató hatású, használata a fürdőszobában és a hálószobában a legmegfelelőbb; akár növényzet formájában is. A pirossal ellentétes hatású; csökkenti a vérnyomást, megnyugtató az idegrendszert és a migrénes fejfájást, személyes egyensúlyt teremt, megszünteti a kimerültséget és álmatlanságot, és tágitja a hajszálereket.

Kék szín

A kék az alapszínek közé tartozik. Ezzel ellentétes a sárga szín, a zöld pedig köztes szín, mely egyesíti mindkettő tulajdonságát. A természetben megcsodálhatjuk a égszín-kék égboltot, mely a vízben tükröződik. A kék szín jelképes jelentése: bölcsesség, intelligencia, hallhatatlanság, végtelenség, mélység, átszellemültség, sejtelmesség. Pszichológiai asszociáció: derűs, friss, könnyed.

A kék szín fiziológiai hatása: megnyugtató a szívdobogást, mérsékli a légzési ritmust, nyugtatóan hat, szellemi tevékenységre,

introspektivitásra, koncentrálásra, befelé való irányultságra készítet- a békesség és a pihenés színeként jellemzik.

Lila szín

A lila a kék és a piros szín ötvöze. Minél többet keverünk hozzá az egyik vagy a másik színből, annál jellegzetesebb lilás árnyalatot kapunk, ezáltal pedig mindkét szín jellegzetes tulajdonságát - a békességet, eltávolodást, szellemiséget sugárzó, kék színt valamint a piros szín által magában rejtett mozgás, szenvedély, életerő, energia... színét. Mivel ily szélsőséges egymástól eltérő alapszínek (forró, hideg) némileg sejtelmesen hat.

Fehér szín

A fehér a világosság színe és mindhárom természetes szín: a sárga, a piros és a kék hullámlásának keveréke. A fehér színre általában pozitív a visszajelzésünk. Világosságot, szüzességet és tisztaságot, valamint új kezdetet, a születést jelképezi. Enyhén kékes árnyalatokkal vegyítve nagyon hidegen hat. Egyben az istenség a tökéletesség, büszkeség, jóság és örökkévalóság szimbóluma is. A fehér lakás világos, tágasnak tűnik, de a túl sok fehérség sivár, steril és kórházi hatást kelt, ezért ajánlatos a fehér falakat díszíteni, poszterekkel vagy bekerezett képekkel élethűbbé varázsolni.

Buzogány Borbála Lujza

Forrás: Charles Klotsche (2011). *Szinterápia*, Hermit Könyvkiadó BT.;
<http://www.godorjoli.ws/Szinterapia>

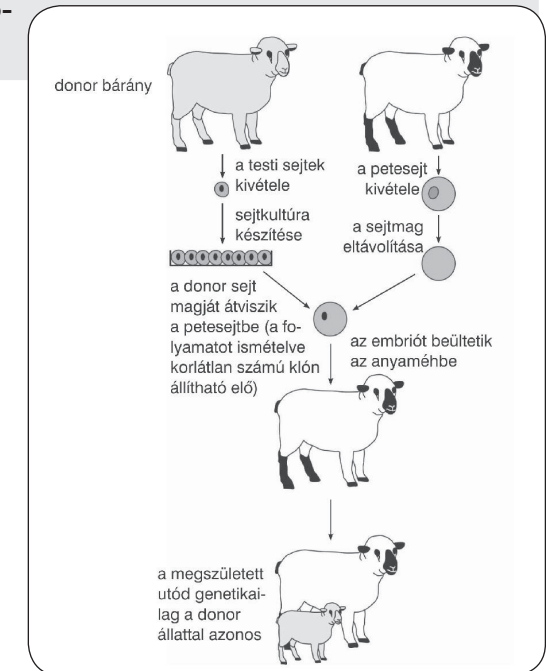
KLÓNOZÁS, MINT JÖVŐKÉP

Korunk legdinamikusabban és leggyorsabban fejlődő ága a számítástechnika, melynek kihasználhatósága lassan határtalanná válik. Ezért nem véletlen, hogy egyre közeledő fordulóponttá válik a klónozás is.

A tudósok ma is gőzerővel dolgoznak azon, hogy legyőzzék a processzorok működésének fizikai korlátjait. Hisznek abban és egyben jó nyomon járnak annak érdekében, hogy hamarosan létrejöjjenek az úgynevezett DNS-számítógépek. Ha valóban megépülnek e gépezetek, akkor nem csak az adatok tárolása, hanem a különböző kutatások, projektek és találmányok útja és megalkotása sokkal gyorsabb és egyszerűbb lesz, amelyek így jobban lépést tudnak majd tartani rohanó világunk igényeivel. Természetesen ez már nem is olyan távoli jövő.

Ha valóban képesek leszünk a megálmodott gyorsasággal és pontossággal vizsgálni, akkor például az agy vagy jelen esetben a DNS további titkait is megfejtethetjük. Utóbbi szintén nagy rejtélynek örvend. Állítólag ez a szál tartalmazza a jellemvonásainkat, a mentális teljesítményünket, külső tulajdonságainkat, illetve minden olyan jellemzőt, ami „minket” alkot. A DNS-kód mondja meg, hogy kik és milyenek vagyunk. Értelemszerűen a DNS felépülése és kódolása az öröklés befolyása alatt áll, vagyis a szülőktől kapott jellemzőket produkáljuk, mint utódok.

Mindez valóban nagyon izgalmas, és rengeteg oldalon lehetne még boncolni a témát, de most koncentráljunk a címre. Pontosan mi is az a klónozás? A klónozás

egy DNS-darab, sejt vagy egyed teljes másolata, mely a természetben is előfordul, de ritka számban. Ám a mai tudomány eljutott már odáig, hogy ezt mesterséges módon reprodukálja. Nyilván mindenki hallott már a világ első állat klónjáról, Dolly-ról, aki egy birka volt. Világszenzáció volt, de sajnálatos módon 6 év után elpusztult, nem érte el a birkák átlag életkorát sem. Későbbi vizsgálatok kimutatták, hogy a klónozott szervezet nem képes sokáig életben maradni, aminek okát még homály fedi. Azóta is folyamatosan dolgoznak azon, hogy majd újabb másolatokat hozzanak létre, de természetesen egyelőre csak állatokkal.

Most képzeljük el, hogy milyen lenne, ha belőlünk is csinálnának másolatokat, még hozzá olyanokat, amik tökéletesen hasonlítanak ránk. Sajnos ilyenkor rengeteg kérdés felvetődik. Érdekes azon elgondolkodni, hogy a készült klón mennyire hasonlít az „eredeti példányra”. Valószínűleg a fizikai test pontosan ugyanaz lesz, de mi a helyzet a lélekkel és a mentális összetevőkkel. Az még mindig kérdés, hogy ezek a tényezők ugyanazok maradnának-e, vagy pedig mutatnának egy alternatívát.

Még ha a mentális tényezők nem is olyan problémásak, annál nehezebb a lelket lemásolni, ugyanis a lélek az agy idegrendszerének sajátos kapcsolati hálójára, biokémiai folyamatok és bizonyos minták összessége. Ebből következik, hogy egy ilyen, felfedezetlen bonyolult rendszert nem lehet klónozni úgy, ahogy szeretnék. Az is előfordulhatna, hogy a copy nem kap lelket. Sajnos ezt nem tudhatjuk előre egészen addig, amíg nem kerül sor emberek klónozására.

Másik oldalról tekintve fontos kérdés a jog, vagyis hogy a klónt milyen jogok illetnék meg. Személyazonossága teljesen megegyezne a modell adataival. Sokat vitatkoznának ezen a tudósok. Mivel a klón is ember lenne, ugyanolyan élő személy és létező biológiai szervezet, őt is megilletnék az emberi jogok, de kiegészítésekkel megtoldva, máságát illetően, melyet maga az állam is meghatároz. De hogy milyen mértékben lenne tekinthető személynek, az már vitatott, ugyanis nem természetes úton jönne a világra.

Mindenkit foglalkoztatja a kérdés: Miért érdemes klónokat létrehozni? Mire

használhatnánk őket? Utóbbit a legnehezebb megválaszolni, sőt még nem született konkrét ok annak érdekében, hogy igenis legyenek másolataink, vagyis egy emberből legalább kettő jelenjen meg. A hasznosság még kétséges, de nem is ez a legfőbb oka ennek a különös alkotási módnak. Inkább az játszik közre ebben az egészben, hogy megtehetjük. Akkor miért ne érhetnénk el ezt a csúcspontot is? Ezáltal újabb célt teljesíthetünk be, ami hatalmas előrelépés lenne a tudomány, azon belül a biológia terén.

Felvetődik, hogy mindez mennyire lenne etikus folyamat, hisz ezzel nem csak a természetes folyamatok, hanem maga az evolúció is felborulna. Ha mindenki klónoztatná magát, nem születne annyi gyermek, ezáltal nem keveredne megfelelően a DNS, megszűnne a változatosság. A túlélés megszűnne, vagy legalábbis borzasztó mértékben lecsökkenne. Az emberi vagy állati idegrendszer és szervezet nem fejlődne, nem lenne képes alkalmazkodni a változó környezeti feltételekhez, mint például az éghajlat átalakulása. És hogy később mi történne az egész emberiséggel? Nos, ez sajnálatos módon még rejtély, de annyi bizonyos, hogy semmi sem biztos. Csupán találgatni tudunk.

Birinyi Szabina

Források: Körösty Gy. (2016). Klónok kora közeleg?. Hihetetlen magazin, (XVI. évfolyam), 99-101.; Solti L. (2004). Klónozás és génmódosítás: szép új világ?. Magyar Tudomány, (2), 198.; Darvas B. (1998). A tökéletesen másolat (Genetika – gén-etika). Élet és Irodalom, február 6; 42 (48): 3, 9.

KI CSÓVÁL KIT?

AVAGY HOGY LETT MAGYARORSZÁG LEGGYAKORIBB VÁROSI ÁLLATA A KÉTFARKÚ KUTYA.

Aki használja a Facebookot, látott az elmúlt pár hétben villanyoszlopot vagy kukát, szinte biztosan találkozott már a Magyar Kétfarkú Kutya Párt plakátjaival. Valószínűleg azt is mindenki pontosan tudja, hogy mire utal a plakátkampányuk, de valószínűleg kevesebben ismerik az eredeti street art dolgait. Pedig érdemes utánanézni, mert zseniálisak.

Az első fontos dolog, amit le kell szögezni, mielőtt a témába kezdenék, hogy street art nem egyenlő a graffitivel. A graffitit mint kategóriát pedig nem merítik ki a bandák által metróra firkált izék. A street art és a graffiti eredeti formái mint művészeti ág és alternatív kommunikációs forma jelentek meg. Olyan emberek kezdtek művelni őket, akik nem értettek egyet azzal, hogy a mainstream média szelektálja az információkat, és valaki meghúzza a határt, hogy miről szabad és miről nem szabad beszélni. Persze van az egésznek egy sokkal kevésbé elméleti és elvont változata is, amikor egyszerűen az alkotók csak ki akarják zökkenteni a mindennapokból az utcán sétálókat. Azok a művészek, akik ezzel foglalkoznak, az egész világot egy nagy Facebook üzenőfalnak tartják. Munkájuk lényege, hogy a lehető legtöbb embert ériék el, nem pedig, hogy profitáljanak az egészből. Példaként vegyünk Banksyt, aki ha kiállítana, és hajlandó lenne vászonra (is) dolgozni, millió nagyságrendeket kereshetne egy stencil nyomattal is. De a szubkultúra és a street

art művészek alapkövetelménye és elvárása egymással szemben, hogy anonimitásban maradjanak, és ne adják el magukat.

Feladatuknak tartják, hogy olyan dolgokra hívják fel a figyelmet, amit mindenki tud, de senki nem hajlandó tudomásul venni, vagy tenni bármit a változás érdekében. Persze az illetékeseknek nem tetszik, ha valaki nyilvánvalóvá teszi azt, amiről ők jobban szeretnék, ha mindenki elfeledkezne, ezért ez a kifejezési forma egy „kicsit” illegálisabb a vászonra festésnél vagy a könyv/újságcikk írásnál. A kétfarkúakról szóló hírek is sokáig csak alternatív fórumokon léteztek, egészen addig, amíg az első választási plakátjaikkal eléggé ki nem borítottak pár közszereplőt és újságírókat.

Szóval a kérdés az, hogy kik is ők, és miket csinálnak?

A csapat 2006-ban alakult, és akkor még bejegyzetlen pártként kezdtek kampányolni a szegedi választásokon. A céljuk röviden annyi volt, hogy a kampányidőszakot a választók számára a lehető legélvezetesebbé, a politikusok és pártok számára pedig kínossá tegyék. Konceptiójuk az volt, hogy minden eddigi választási ígéretnél nagyobbakat mondjanak. Ez sikerült is. A fő szlogenjeik így hangzottak: INGYEN SÖRT! ÖRÖK ÉLETET! ADÓCSÖKKENTÉST! HEGYET SZEGEDNEK! Végül is ki ne akarna sörrel a kezében, a Szeged fölötti teraszán ülve azon morfondírozni, hogy mivel töltse a következő 2000 évet.

A választásokon kívül sokat foglalkoztak a hétköznapi lét mozzanataival, a közterek állapotával és olyan filozófiai mélységű témákkal, amiktől egy műelemzés során a kritikus már konceptuális alkotásnak bélyegezné a felfújt képeket. Íme, egy kis szemezgetés a korábbi dolgaikból kommentár és a teljesség igénye nélkül:

Plakátizmus

Firkálat

Stencil

Tábláskodás

Óriásplakátok

A csoport közben felköltöztette székhelyét Pestre, és egy új szakasz kezdődött az életükben. Szépen kinőtték az anonimitást, közszereplőkké váltak, és folyamatosan nő a passzivista táboruk. A 2014-es választások előtt elhatározták, hogy hivatalosan be akarják jegyeztetni magukat mint párt, ám ez a folyamat nehézségekbe ütközött. Az indoklás szerint nem feleltek meg a névvalódisági és névszabatossági követelményeknek, azaz a bejegyzést végző hivatal nem érezte illőnek a humort és iróniát a politikában.

A döntést megfellebbezték, és a Kúria végül a kutyapártnak adott igazat. Az erről szóló határozat azonban csak nem akart megérkezni a jelöltállítás utolsó napjáig. Amikor végül megkapták a levelet, a következőképpen kommentálták Facebookon:

„Na hurrá, végre bejegyezték minket. Szerencsére pont időben,

hiszen ma 4-ig lehet még aláírásokat gyűjteni az önkormányzati választásra. 16 perc alatt simán összegyűjtjük!”

Ez az apró incidens persze mit sem változtatott a kampányuk intenzitásán. Mindent megígértek, ami csak eszükbe jutott.

Mai utcai munkáik közül a legnagyobb visszhangot a nyolcadik kerületi újjáépítő projekthez köthető alkotásaik és a járda-festések váltották ki.

Na meg a kék-plakátokra adott válaszaik, amit nemrég össze is foglaltak egy képben:

TUDTA?

EGY 32 MEGAWATTOS ÓRIÁS MUTÁNS ZEBRA TAVALY SOMOGYBAN TÖBB LÉZERSUGARAT LŐTT KI, MINT AHÁNY MIGRÁNS UTAZOTT A FELCSÚTI KISVASÚTON 70 SAVKÖPŐ MENYÉTEL.

HÜLYE KÉRDÉSRE HÜLYE VÁLASZT! SZAVAZZ ÉRVÉNYTELENÜL!

Balázs Márta Eszter

BEPROGRAMOZVA

Nem tudsz mihez kezdeni a rengeteg szabadidőddel? - Csak vicceltem, minden egyetemistának mindig rengeteg dolga van, ez alól gondolom Te sem vagy kivétel. Ám a tanulás, a beadandók, a munka, a metrózás és az alvás mellett időt kell szakítanunk egyéb tevékenységekre is. Ehhez szeretnék néhány fergeteges programot ajánlani Neked, minél sokszínűbb formában. Érdemes nyitott szemmel járni, hiszen annyi lehetőség kínálkozik a Budapesten tanuló diákok számára, kár kihagyni őket.

Bárczi

Bizony ám! Karunkon rengeteg érdekesebbnél érdekesebb program kínálkozik a Hallgatók számára! Figyeljétek a honlapot és a Facebook oldalakat!

Negyedik Magyar Fogymatékosságtudományi Konferencia „PARADIGMÁK ÖRVÉNYÉBEN”

Időpont: 2016. november 21. és 22. (hétfő és kedd)

Helyszínei:

- 2016. november 21. (19:30) Indító koncert: 1146 Budapest, Ajtosi Dürer sor 39. (Nádor terem)
- 2016. november 22. (8:30-18:30) Szakmai program: 1097 Budapest, Ecseri út 3. (A202-es terem)

Főelőadó:

Georgina Kleege (író, műfordító, oktató, vak fogymatékosságtudomány aktivista, a fogymatékosságtudomány minor szak egyik alapítója és szakmai vezetője - University of California, Berkeley, USA)

Téma:

A fogymatékosság kulturális megjelenése és művészeti ábrázolása.

Sport

A sok egy helyben ülés után ki ne vágya egy kis testmozgásra? Remek edzéseken vehetünk részt a legnépszerűbb trénernek társaságában, ám a BEAC-os aerobik bérletet sem késő még megvásárolni!

ELTE FIT NIGHT 5

Időpont: 2016. október 13.

Helyszíni:

ELTE Sportközpont - 1117 Budapest, Bogdánfy utca 10/B.

Edzések:

alakreform edzés Rubint Rékával, funkcionális tréning, fixi bringa, spinning, aerobik, evezős ergométer, síszimulátor, kettlebell, TRX és még sok más...

Jegyek:

ELTE belépő – 1000 Ft,

Külső belépő – 1500 Ft

Regisztráció:

<http://fitnight.eltesport.hu/registracio/>

11. Decathlon FittAréna

Időpont: 2016. október 29. (szombat)
12:00-14:00

Helyszíni:

SYMA Sport- és Rendezvényközpont - 1146 Budapest, Dózsa György út 1.

Edző: Rubint Réka

Jegyek:

<http://fittarena.hu/jegyvasarlas-2/>

13. K&H mozdulj! Balaton maraton és félmaraton

Időpont:

2016. november 19-20.
(szombat-vasárnap)

Helyszíni: Siófok

Részletek, nevezési díj:

www.futanet.hu

Pszichológia

Bizonyára mindenkinek rengeteg órája van, melyeken megismerkedhet ezen tudományterület alapjaival, ám sokszor egy figyelemfelkeltő téma egy különleges előadóval rendkívüli élményt tud nyújtani!

Csernus doki Budapesten

Időpont: 2016. október 19. (szerda)
19:00-21:00

Helyszíni:

Belvárosi Színház – 1075 Budapest, Károly körút 3/a

Előadó: Dr. Csernus Imre

Jegyek: hydelight.jegy.hu - (Vigázat, nagyon hamar elfogynak!)

Dr. Vekerdy Tamás - Elég jó szülő, elég jó gyerek?

Időpont:

2016. október 27. (csütörtök) 17:00

Helyszíni:

Lurdy Konferencia és Rendezvényközpont – 1097 Budapest, Könyves Kálmán Körút 12-14. I. emelet

Téma: Önmagunk belső szabadsága, és annak tükröződése gyermekeinkben

Jegyek: www.pszichologuskepzo.hu

Önismereti Tréning

Időpont:

2016. november 4-6. (péntek-vasárnap)

Helyszíni:

1093 Budapest, Lónyay u. 41. fm. 6.

Tréning célja: Résztevőink a három napos program zárása után képesek lesznek saját érzelmeik felismerésére, és azok megértésére, ennek köszönhetően pedig kommunikációjukban asszertivitást érnek majd el, csoportmunkában és egyirányú kommunikációban egyaránt.

Jegyek: www.pszichologuskepzo.hu

Antal Gábor - A lélek alattomos lángholása, avagy mindent a Burnout szindrómáról

Időpont: 2016. november 10. (csütörtök)
19:00-21:00

Helyszíni: Lurdy Konferencia és Rendezvényközpont – 1097 Budapest, Könyves Kálmán Körút 12-14. I. emelet

Téma: A kiégés mibenléte és a kilábalás útjai

Jegyek: www.pszichologuskepzo.hu

Kultúra

A jól megérdemelt - és egyben hasznos - kikapcsolódás és szórakozás számtalan formában elérhető a fiatalok számára. Érdekes nézegetni a különböző színházak diákbérleteit, olykor igazi kincsekre lel az ember!

Séta és irodalom- Múzsák nyomában

Időpont: 2016. október 15. (szombat) 15:00-16:30

Helyszín:

Petőfi Irodalmi Múzeum
1053 Budapest, Károlyi utca 16.

Téma: Városi séta irodalmi töltettel két különleges múzsa – Szendrey Júlia és Csinszka - nyomában, a PIM, az Ady Emlékmúzeum kiállításai és a Szupp-ház megtekintésével.

Jegyek: www.jegymester.hu

Felnőtt JátzóParty

Időpont: 2016. október 20. (csütörtök) 20:00-23:00

Helyszín: Elevenpark - 1117 Budapest, Hengermalom u. 19-21. Reno Udvar: 1138

Jegyek: www.tixa.hu

Sütemény és Tortafesztivál

Időpont: 2016. november 12-13. (szombat-vasárnap)

Helyszín: Millenáris – 1024 Budapest, Kisrókus u. 16-20.

Jegyek: www.jegy.hu

Macskák – Cats Musical

Időpont: 2016. november 17-19. (csütörtök-szombat) 20:00

Helyszín: SYMA Sport- és Rendezvényközpont – 1146 Budapest, Dózsa György út 1.

Jegyek: www.jegy.hu

QUIMBY MICSODAORSZÁG - Tragikomédia egy hosszú felvonásban

Időpont: 2016. november 26. (szombat) 20:00

Helyszín: Papp László Budapest Sportaréna – 1143 Budapest, Stefánia út 2.

Jegyek: www.broadway.hu

Remélem, ezek után senki sem fog unatkozni az egyre sötétülő őszi hónapok során, és sikerült némi segítséget nyújtanom a hasznos, ám mégis kikapcsoló időtöltés megszervezéséhez.

Jó szórakozást kívánok!

Pogácsás Nóra

„MACSKA VAGYOK A FORRÓ BÁDOGTETŐN.”

Szeged. Thealter fesztivál. Kisszínház. A kecskeméti Katona vendégelőadása. Szokásos morajlás a nézőtéren, viccek, beszélgetés, kíváncsi arcok. Na, nézzük, mi lesz ebből. A szerző: Tennessee Williams. Favorit. Klaszszikus darab: Macska a forró bádogtetőn. A csúcs. Rendező: Zsótér Sándor. Nocsak-nocsak. Lemegy a fény. Csend. Kezdődik. Rossz nem lehet...

Talán két évvel ezelőtt lehetett, mikor először mentem el egy előadásra a kecskeméti Katona József Színházba. Utána még többször voltam ott barátokkal, családdal. Egyszer sem láttam rossz vagy érdektelen darabot. Számos igazán jó és nagy színész játszik ott, mint például Kőszegi Ákos, Porogi Ádám és Trokán Nóra. A szereplők mellett a rendezők terén sem rossz a felhozatal, hiszen már több éve vállal munkákat a színházban Mohácsi János és Zsótér Sándor is. A repertoár a legtöbb vidéki, de még egyes fővárosi színházaknál is színvonalasabb. Többek között ezért is vártam annyira az idei Thealter fesztiválra meghívott előadások közül pont a Macska a forró bádogtetőn című darabot, hiszen csupán a szereplőgárdát és a leírást elolvassva, előre is nagy reményeket fűztem hozzá. Ezeket, persze, be is váltotta.

A darab egy családról szól. Az életük kívülről, egy felületes szemlélő számára talán tökéletesnek tűnhet. Van apa, anya, két fiú gyerek, akikhez tartozik egy-egy feleség. Egy nagy és gazdag házban élnek. Látszólag mindenük megvan. Azonban ha a felszínt, ezt a cukormázát - amiben sem a szerző, sem a néző nem hisz egy másodpercig sem - megkapargatjuk, rögtön elénk tárul az, amit a szereplők

önmaguk és egymás előtt is titkolni akarnak, vagyis az igazság, a sötétség, a bomlás. Ebben a családban a hazugság, az elhallgatás és a gyűlölet a központi erő, melyet elsősorban az apa és egyik fia, Brick (Szemenyei János) képvisel. Az apa haldoklik, és bár ezt pontosan tudja ő is, ahogyan mindenki más, mégis megpróbálják egymással és a beteggel elhitetni, hogy márpedig semmi problémája sincs. Egyedül csak Brick az, aki az igazságot el meri neki mondani, ám ő sem szeretetből, csupán azért, hogy ne áltassa magát lehetetlen reményekkel. Ő már régen feladta, élete kisiklott, egyetlen nagy gyerekkori barátját, aki talán többet gondolt kapcsolatukról, mintsem ezt Brick szerette volna, elvesztette, neki magának már csak az alkohol maradt, amivel szépen lassan képes bomlasztani magát. Feleségét, Maggie-t (Trokán Nóra), már nem szereti, undorodik

tőle, csak azért vannak még együtt, hogy a jó házasság álcáját, ami egyre észrevehetőbben foszlik szét, fenn tudják tartani.

Az apa, Roger (Nagy Viktor), szintén elveszett ember és nem elsősorban a betegsége miatt. Ugyan nem lépett arra az útra, amire a fia, és nem kezdett el inni, de élete így is a totális értéktelenségbe és romlásba süllyedt. Szereti a fiát, szeretné megmenteni, szeretné, ha a fia abbahagyná az ivást, és végre lenne egy gyereke, hogy nyugodt szívvel hagyhasa Brickre minden vagyonát. Bricket jobban szereti, mint a másik fiát, Goopert (Szokolai Péter), ám mégsem tud rajta segíteni. Ő maga dühös, gyűlöli a feleségét, a családját, senkit sem tűr meg maga mellett Bricken kívül, aki viszont nem hallgat rá.

Roger felesége, Ida (Csombor Teréz), eltűri ezt a bánásmódot, szereti a férjét. Ő az, aki a leginkább igyekszik meggyőzni önmagát és mindenki mást is arról, hogy ebben a családban semmi probléma, feszültség, sőt, titok sincs, ám a darab végére, mikor a tagadásnak le kell bomlania, kénytelen rájönni, hogy ez így nem mehet tovább, a férje nemsokára meg fog halni, neki pedig át kell vennie a család fő felelősségteljes szerepét.

Míg a család tagjai ebben a fülledt, feszültséggel teli közegben egymás mellett lassan de biztosan a bukás felé haladnak, Brick felesége, Maggie, megpróbálja férjét, akibe tíz körömmel kapaszkodik, visszatartani ettől. Őt a szerelme vezérli, ami ebben a lehetetlen szituációban is kitart. Sokkal erősebb jellem, mint a férje. Tudja, mit kell tennie ahhoz, hogy megtartsa őt, és megállítsa a romlásban és a még lejjebb süllyedésben. Ha azt akarja, hogy együtt maradjanak, hogy a jövőjük biztosítva legyen és ne lehessen csak úgy félresöpörni

őket, hogy egyszer talán igazi, boldog családi életet élhessenek, akkor a végsőkéig ki kell tartania, és bármennyire is forró legyen az a bádogtető, neki, a macskának, nem szabad leugrania róla, hiszen akkor mindennek vége szakadna. Akkor nem maradna remény abban, hogy sikerülhet megváltania férjét és önmagát.

A rendezés itt is kitűnő. A színészi játék úgyszintén. Minden karakter, minden mondat, minden gesztus hiteles, őszinte és meggyőző. Nem hiába lett pont ez a darab a legjobbnak ítélve az idei POSZT előadásai közül. Emellett még másik két elismerést is kapott: a legjobb női főszereplőnek (Trokán Nóra), valamint a MASZK Egyesület a legjobb női szereplőnek (Csombor Teréz) járó díját.

Érdemesnek tartom tehát megnézni ezt a darabot. Maga a dráma is lenyűgöző, és szerencsére értő kezek közt színpadon is akkorát, ha nem nagyobbat képes ütni, mint olvasva. Egy olyan közegben, ahol a szeretet nem érték, vagy az, csak majdnem mindenki eveszítette már, ahol az elhallgatás és a tagadás áthatolhatatlannak tetsző falakat képez emberek között, ott az az ember lesz a hős, akiben van még remény, és elég erős ahhoz, hogy a szerelmével legyőzzön valakit, aki elásta önmagát. Hogy ettől a darab kevésbé vagy még inkább aktuálissá válik, azt ki-kí a saját véleménye alapján döntse el. Én úgy gondolom, érdemes Tennessee Williams drámákat olvasni, darabokat nézni, érdemes a kecskeméti Katonába menni és érdemes macskának lenni a forró bádogtetőn, mert bár nem hálás szerep, de még mindig jobb reménykedni, mint feladni és beletörődni.

Szabó Tamás

Kép forrása: <http://kecskemetitv.hu>

A BIRKÓZÓ DALA

(RÉSZLET TANKRED DORST MERLIN AVAGY A PUSZTA ORSZÁG CÍMŰ DRÁMÁJÁBÓL)

Yorkshire-ben élt egy asszony,
Egy agg Yorkshire-i nő,
Jó férje volt, de akadt
Neki számos szerető.

Egy nap az orvoshoz ment
Segítségét kérni:
Mivel tudná férjurát
Könnyen vakká tenni?

Az velős csontot ajánlott,
Hogy jól morzsolja át
S az öreg szemébe szórja,
Míg többé mit se lát.

Az úr szólt: „Vesszek vízzel
Nem látok, és ez fáj!”
S a nő mondta: „Veled megyek,
Hogy biztos odatalálj.”

Kéz a kézben kerestek
A parton jó helyet;
A férfi gáncsolt s a nő
A vízbe beesett.

Hogy üvöltözött szegény!
Mint addig még sosem!
„Nem segíthetek- így a férj-
Hisz nem látok, szívem!”

Partra evickélt a nő,
Majdnem a tóba fúlt,
A vénember tolt egyet rajt
És menten visszahullt.

Itt bevégezem én dalom,
A Nap reám ragyog,
A vénasszony megfulladt
S én életben vagyok.

Fordította: Szabó Tamás

SZAKADJ MEG, SZÍV!

(OPERA ÖT HANGRA)

Nyitány. A függöny felgördülésekor dominálnak a tubások, jobb szélén pedig a hegedű. Ezután teret kap a konzervdoboz. Szóló. Az első tételen indulatosan lépünk át, mint kezdő politikus az alkotmányon.

BÉLA (be)

Szakadj meg, szív! Elhagyott a Maris!
Egyedül fogok aludni, gondolom, ma is!

ISTEN (nem látjuk, csak a hangja dübörög fentről, a csellók megőrülnek, hárfajáték bőszen)

Nincs rosszabb, mit láthatok, ennél a kínál!

Mondom néked, ember: küzdj és bízva bízzál!

BÉLA (indokolatlanul tangózni kezd)

A szerelem: sötét verem... Bagatell.

A szerelem: kín és szenvedés... Elcsépel.

A szerelem: egy bugyi a szárítókötelen...

KÓRUS

Vivát! Vivát! Vivát!

BÉLA (kitörő örömmel, hangsúly kerül a zongorára és a szárítókötéllel hegedülő zenészre)

Szívemben felgyűlt lassanként a piszok,

Jó ötletem támadt: úgy döntöttem iszok!

Jöjj, sör, te csábító nedű,

Had fogjon el látva téged a derű!

Hangulatom felröptetném, ne maradjon alatt,

Kedvem most még olyan, mint az Egy-nyári kaland...

KÓRUS

Ne csüggedj, Béla, jut még neked nő,
Hisz nem vagy se csúf, se buta, se banktisztviselő.

BÉLA

Bárcsak hihetnék szavatoknak, de félek,
Mint egy üres szotyis zacskó, kábé annyit érek.

Szegény Béla, mindig a rossz sorsot kapja,
Olyan vagyok, mint kit kínoznak öt hónapja.

A dallam itt feltűnően, már-már ember-telenül lassú, fájdalmas és kínos. A kive-títőn, hátul, feltűnik egy mongúz, amint a Magna Chartát rágcsálja. Eme tragikus közjátéknak egy hangos, fülsiketítő kürt-szó vet véget.

ISTEN

Mint láthatod, minden földi dolog elenyé-szik egyszer,

Csak a szerelem nem, meg a diákhitel-rendszer.

BÉLA

Szakadj meg szív... ja, ezt már mondtam,
Hagyjuk is. Node ki közeleg ottan?

JANKA (ahogy belép, szó szerint felsír-nak a hegedűk, miután megnyugtatták őket, jöhet az érzелgős téma)

Lelkem olyan most, mint az égő garázs,
Abroncs és lomok közt ott az izzó parázs!

BÉLA (meglepetten, felcsillanó szemekkel)

Kit látok itten? Janka az? Szia! Hejhó!

JANKA

Hevülök belül, mint a hármas metró!

Ki ez a férfi? Ha szatír, hát Isten ments!

Ám most látom csak, ez egy igazi übermensch!

Megfogják egymás kezét, keringőznek.
(Az oboás, ha már nem bírja tovább, szusszanhat egyet- a szerző megjegyzése)

BÉLA

Tudom, rád vártam eddig, te édes, te drága!

Ne húzzuk az időt hát: hozzám jössz-e már ma?

JANKA

Naná, szívem, a fejem máris szédül!

Úgy érzem, tudok élni a komfortzónám nélkül!

Nagy ricsaj kintről, majd belép a Király.
Először meglepődnek, majd Janka nagy boldogan felé szalad.

ISTEN

Látod, Béla, máris híre ment az ország-ban szerteszt,

Hogy megkérted a szépséges Janka két kezét.

JANKA (boldogan)

Elérte a hír a legfelsőbb szintet!

Azért jött hát, hogy összeadjon minket?

KIRÁLY (kevésbé boldogan)

Meg egy nagy fityfenét!

Fogom a kardom és levágom Béla fejét.

Meg is teszi, úgyhogy a darab rövid úton véget is ér itt. Jegyviszaváltási lehetőség nincs!

Szabó Tamás

Ne csak a fiókodnak írij!

Ha néha megszáll az ihlet és tollat ragadsz, szívesen írsz verseket, rövid prózákat, akkor ne habozz elküldeni nekünk, mi pedig szívesen megjelen-tetjük az újságban, hogy hallgatótársaid is elolvashassák.

A műveket a foszerkeszto@barczihok.elte.hu címre várjuk. Ha a követ-kező számban megjelenik a műved, jelentkezünk.

Addigis mindenkinek jó alkotást!

TARANTINO FILMVILÁGA

A rendkívül sokoldalú, szellemes filmrendezőt sokan ismerik, de éppoly megosztóak is alkotásai. Tarantinót valaki vagy nem szereti, vagy rajong érte. Én a második kategóriába tartozom, ezért tartom fontosnak, hogy bemutassam, miért is annyira zseniális a midcult filmek egyik jelenkori képviselőjének filmvilága.

Quentin Tarantino az amerikai független film egyik legnagyobb hatású alakja, a filmrendezés mellett színész, producer, forgatókönyvíró is. Tennessee államban, Knoxville városában született, 1963-ban. Édesapja indián származású zenész és színész volt, innen tehát a művészi véna, azonban nem ismerhette őt, mert születése után elhagyta édesanyját.

Első forgatókönyvei még nem általa kerültek megrendezésre. Tiszta románc című első filmjének forgatókönyve az akkori 50.000 dolláros minimumként meghatározott fizetséget hozta meg számára, s ebből tervezte első nagyszerű filmjét. A szerencse azonban közbeszólt, és Harvey Keitel - akit egy akkoriban létrejött kis filmes cégen keresztül ismert meg – támogatta őt anyagilag, hogy megvalósulhasson egy igazán színvonalas produkció, mert a történet magával ragadta őt. A Kutya-szorítóban bombaként robbant 1992-ben a mozikban, és neves filmfesztiválokra jutott el. Kisebb pénzbeli sikert, de annál nagyobb érdeklődést vont maga után.

Ezt követően Ponyvaregény című filmjét már nagyobb kíváncsiság övezte.

Órákig lehetne mesélni a bosszú megnyilvánulásáról a Kill Bill-ben, vagy akár a Becstelen brigantyk-ról, mely a második világháború szörnyűségét ábrázolja, a megszokottól meglehetősen eltérő megközelítésben. Nyilvánvaló - aki ismeri, az tudja -, hogy Tarantino nem volt soha átlagos filmrendező, nem is lesz a közeljövőben sem. Úgy képviseli a groteszk és abszurd vonulatot a film-ben, mint Kafka az irodalomban.

A már említett midcult jelenség, melyet a szóban forgó személy is reprezentál, leegyszerűsítve nem más, mint a magas szintű kultúra és a populáris vagy kereskedelmi kultúra között húzódó műfaji meghatározás. A határok összerosódhatnak, „a midcult a tömeg elitkultúrája és az elit tömegkultúrája”, tehát jelentős számú fogyasztói réteget szólít meg, ismert színészeket is alkalmazva, mégis elgondolkodtató, meghökkentő üzenettel, a művészfilmek sajátosságait

is magában hordozva. Emellett Tarantino stílusára jellemzőek a frapáns dialógusok, valamint a „lopás”, vagyis visszautalás saját alkotásaira vagy másokéra; az ugyanazon színészek alkalmazása; illetve megjelenik filmjeiben a nagyon durva, kegyetlen erőszak, és a vulgáris megnyilvánulások sem ritkák. Általában szerepel saját filmjeiben, de mindig csak mellékszereplőként. Nevéhez fűzhető továbbá a hosszú snittek és a fejezetekre való bontás megoldása. A patakokban folyó művér és a giccses, eltúlzott haláljelenetek nála nem az erőszakot kívánják lényegre törően kifejezni, sokkal inkább a groteszk mivoltát az egész történetnek, saját magunkkal, a társadal-munkkal, a történelmünkkel való kínos szembenézést – az én olvasatomban. Kacagjunk csak szép hangosan azon, milyen is tud lenni valójában a főemlősök csoportjába tartozó, az evolúció csúcán elhelyezkedő emberi faj.

Django elszabadul

A kedvenc filmemet választottam tőle, hogy egy szösszenetnyi ajánlót írjak róla. Mint oly sokszor, itt is nagyon emberközeli, történelmi élményt nyújt és tár elénk az amerikai tehetség. Holly-woodi fogásként kétségtelenül meg kell jelennie egy szerelmi szálnak, és az ismert színészvilág néhány tagjának,

mint Leonardo DiCaprio vagy Samuel L. Jackson, hogy nagyobb tömegeket vonzzon a film, emellett azonban kíméletlenül, lélekbemarkolóan tárja elénk az amerikai polgárháború előtti rabszolgatartást. A történet magáért beszél, az elnyomott sorsú Django a szerelméért küzdve hősként magasztosul fel a film végére, ez azonban csak a csel, hogy minél jobban lekössék a nézők figyelmét, és mindez idő alatt olyan jelene-tek, párbeszéd-ek zajlanak le, melyek maximálisan kiszakítják jelenlegi limonádé-mivoltából az embert, és meglepő igazságokra világítanak rá.

A film zenei aláfestése is említésre méltó, mert olyan hangulatot teremt vele, mely már önmagában katarzisélményhez vezet a közönséget. A történetet átfűzve számos zenei stílus megjelenik. A Djangóban az az érdekes, hogy egyszerre hívja fel a figyelmet a jóságra és a gonoszságra, melyek azonban egymás mellett tudnak létezni, nem feltétlenül egymással szemben állva, iszonyú erős feszültséget teremtve ezzel. A főhősünk egy fekete rabszolga, akit egy fejedelmesség ment fel,

hogy Django a segítségére szoruljon a gyilkolásban. Szimbiózisban tudnak együttműködni, hiszen kecssegető az ígéret Django számára a munkáért cserébe. Hogy ki, mit, miért tesz vagy vállal, azt nem árulom el azok számára, akik még nem látták a filmet, de önmagában ez már egy olyan paradox kép, melyen az ember nem tudja, hogy nevésszen vagy sírjon, de az bizonyos, hogy mindenképpen elgondolkozik a saját létezésén és a számára nehéznek vélt élethelyzeteken.

A cím, miszerint Django elszabadul, tulajdonképpen számomra két

lényeges szegmensét jelöli a filmnek. Az egyik a valóságos, a fizikai elszabadulás a rabláncoktól, de mivel ez nem jelent lelki szabadságot, így bármilyen eszközhöz képes folyamodni főszereplőnk, hogy a legnagyobb szuverenitást a feleségével együtt élhesse meg, ehhez azonban nagy árat kell fizetnie, elsősorban önmaga emberséges lényének elvesztését. Tarantino érzékenyen, mégis kompromisszumkészséget nem ismerve, vadul tör be az ember pszichéjébe.

Egyed Barbara

Képek forrása: <http://www.miramax.com>; <http://player.hu>

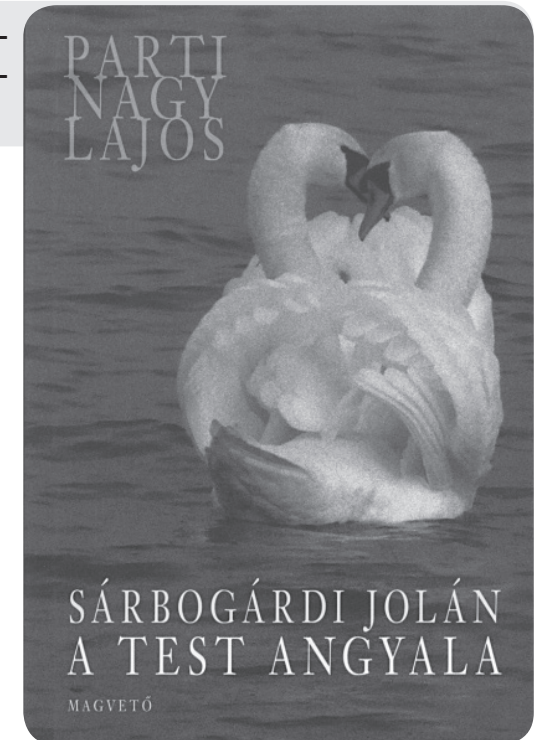

PARTI NAGY LAJOS

SÁRBOGÁRDI JOLÁN: A TEST ANGYALA

FIGYELEM! A könyvajánló nyomokban spoilerezést, glutént, és dióféléket tartalmazhat.

Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika, plasztikai sebészet, váróterem. A néni mögöttem megvető rosszallással a hangjában suttogva szidja az egészségügyi rendszert, szintén néni szomszédjának. Jobbra a bácsi versenyt panaszkodik a feleségével a mentősnék, aki együttérzését ütemes bólogatásban fejezi ki. Persze lehet, hogy pusztán megszokásból teszi, s fejben valahol egészen máshol jár. Mi, akik elégedetlenkedés helyett inkább ráharapunk a nyelvünkre – mert bár jó lenne picit zsörtölődni, hogy az élet szörnyű és még kegyetlen is, és ahelyett, hogy nyár közepe lévén a Balaton partján süttetnénk hófehér habtestünket, kötésekbe bugyolálva várjuk a diagnózist- szóval mi csendben ücsörögtünk. Jobban mondva én A test angyalát bújom és nevetve a fejemet csóválom, hogy a szerző már megint „elfelejtette” a főszereplő nevét és hasraütés-szerűen kiválasztott egy másik E betűs női nevet. Nyugodtan tévesszen meg mindenkit a cím, ez valóban egy kissé elcsépelelt elemeket tartalmazó szerelmi történet, amilyenekből ismerünk ezer meg egyet. Ám egyik főhős sem szenved halálos betegségben (sem rokonaik vagy üzletfelek), nincsenek benne múlt homályából előkerülő piszkos előéletek, sem bonyolult szerelmi sokszögek és még a szülők sem ellenzik a fiatalok együttlétét. No, de akkor mi van? (És most

itt fogok egy picit spoilerezni!) Szerilem első látásra, félreértések és bonyodalmak, (amelyek egy ilyen történetben magától értetődően maguk után vonzzák, hogy egyik, vagy másik fél végezni szeretne magával), véletlen egybeesések és persze hála a titkos jótevőknek, ásó-kapa-nagyharang is.

Most, hogy így a meglepődésnek a már amúgy is halovány esélyét is megöltem, a könyv továbbra is érdemes az olvasásra, sőt! Hogy miért? Erre a válasz egyszerű és tömör: mert rendkívül szórakoztató. Az olvasó akarva akaratlan, elmosolyodik vagy akár fel is nevet s csak csóválja a fejét, hogy hogy tud valaki egy 111 oldalas habszódiában

(merthogy ez a pontos műfaji meghatározás) ennyi ökörséget összehordani. Elhagyott vagy indokolatlan ragok, összevont rokon értelmű kifejezések, kontextusba nem illő dió vagy hasonló hangzásuk miatt felcserélt szavak használata (így történhetett meg talán az is, hogy az egyik fejezetben a főszereplőt kollegái ovulációval fogadták) és még sorolhatnám azokat a nyelvi sajátosságokat, melyek nélkül a történet valóban csöpögne. Viszont az együgyűnek mímelt stílus mellett jól érzékelhető az írói műveltség. Néha össze-találkozunk egy-egy József Attila, Jókai vagy Madách idézettel.

Hogy értsétek, mire gondolok, amikor nyelvi sajátosságokról beszélek, álljon itt egy részlet a magyarázatul:

„– Jahj! –

Suttogta a szerelmes leány önkéntelen mozdulattal, mint a fehérral. A férfileptek beet-boveni döngése csordultig elfoglalta a szíve helyét. Két kézzel „kapkodott” levegő után, amit nem igazán sikerült palástolnia.

– Edina! Csak nem vagy rosszul!? Hallod! Csak nem fogol neked hirtelen kollapszust kapni? –

Mondta Mercedes, megijedve a váratlan látványtól, akinek kicsit „bányaveti” modora mögött a nagyon melegszerű barátinő dobogott, nem hagyta magát félrevezetni. De az „érin-tett” hosszú másodpercekig nem tudott megszólalni...

Az összehangoltan mozgó férfi azonnal észrevette Edinát szeméi sarkával, de elfogó-dottságból nem akarta mutatni ezt, inkább egy pillanatnyi megtanorodás után batározottan letelepedett az egyik szabadon álló asztalkához.

Múltak a percek!!!

Abol a Valaki csendesen ült, nem esett messze Edina tartózkodási helyétől, de nem is közel, hanem

pont jól. Kisvártatva akarva akaratlan szemek játékaival telt meg a levegő. Egyi-kük sem mert a másikra nézni, és viszont, de megteremtődött közöttük egy magnikus irányvonal, ami csak úgy vonzotta a két fiatal „elementáris” érdeklődését!

Ez nem maradhatott teljes titokban, így is történt!

Edina egyik pillantását követőleg, Maci is „orvul” odanézett, hol a férfi éppen kávét és Tonic-ot rendelt az odasiető pincérnő által. Kezében a legfrissebb „Film, Színház, Muzsikát” tartotta böngészően, amire le-lesitette a szemét, ha épp’ nem nézett fel.”

S hogy mi a kapcsolat a könyvajánló elején feltüntetett szerző és szerző között az a Sárbogárdival készített interjú töredékéből bogarászható ki.

„(Parti Nagy L.)...megrontóm! Mert neki ismeretlenül megmutattam vesztetmre Regényemet. Test angyalát. Tegeződünk, de semmi több! Ő ezt lelkesen, de nem önzetlenül szóbeli diktálásom után legépelte, ami nem írás(!), valamint publikációba segítette saját nevem alatt. Közvéleménybe erre föl azt mondták: ő írta, ő meg nem mondotta, hogy: nem ő írta. Sőt, azóta róla 7 bőrt lenews saját neve alatt, nekem pedig túrnöm kell. Nem veri ki a fejéből, hogy engem ő talált ki azóta se. Van egy szép szakkifejezés, „lelki terror”, ez alatt tart. (...) Azt mondja, az agyában szoktunk találkozni. Pedig én oda a lábam be nem teszem férjes asszony lévémmre. Dehogynem, mondja, tegnap is ott voltam saját kezdeményezésemre.”

Berecz Bogi

Források: http://dia.pool.pim.hu/html/muvek/PARTI/parti00001_kv.html; velvet.hu

RECEPT

Tavaly szeptemberben végre összeköltöztünk a párommal. Nagy lendülettel vettem bele magam a „konyhatündérségbe”, de az első kudarcok után inkább rászoktam a kínai kajára. Az első borsólevesem olyan borsos lett, hogy csak tejfölösen lehetett megenni, a frankfurti levesemnek abszolút semmi íze nem volt, a zúzapörköltöm nyers maradt 3 óra főzés után is, és a krumplipürém pillanatragasztó híján tökéletes ragasztóanyag lehetett volna. Szerencsére több támogatást kaptam, mint letolást az ehetetlen ételek miatt, így nem adtam fel a próbálkozást, és ma már bátran készítek el (számomra) új fogásokat is. Szóval a kezdő főszakácsoknak üzenem, ne adjátok fel, mert főzni nagyon jó dolog! :)

Chili con carne

Viszonylag gyorsan elkészíthető egytálétel, ami rendkívül finom és egészséges. Azt mondják, minél színesebb, annál jobb, és ez az étel rendkívül színes – emiatt nagyon szeretem elkészíteni, ha csak ránézek, jobb kedvem lesz tőle!

Hozzávalók 2 adaghoz:

- 250 g vörös vesebab (konzerv)
- 250 g paradicsom (= 4-5 db, ami meghámozva, kivelőzve és felkockázva kb. 250 g)
- 1 közepes fej vöröshagyma
- 1 nagyobb gerezd fokhagyma
- 1 db piros chilipaprika (én őrölt chiliport szoktam használni, mert a közeli boltokban nincs chilipaprika)
- 1 db piros kaliforniai paprika és 1 db zöld hegyes erős paprika
- 1 ek olívaolaj
- 250 g darált sertéshús
- 1 ek paradicsomvelő (a 4-5 db paradicsomból)
- 150 ml zöldségleves
- só, őrölt fekete bors, 1 tk őrölt piros paprika, 1 tk őrölt római kömény

A babot szűrőben leöblítem, és hagyom lecsepegni. A paradicsomot négyfelé vágom, késsel lefejem a bőrét, és kis kockákra vágom. A paradicsomvelőt egy kis tálkába kaparom, majd ezt átszűröm, hogy a magok és a maradék paradicsomhús ne kerüljön bele. A vöröshagymát és a fokhagymát apróra vágom. A paprikákból az ereket és magokat kivágom, a húsát felkockázom (a hegyes erős paprikánál először elkövettem azt a hibát, hogy nem gumikesztyűben csináltam, utána egész nap marta a kezemet).

Az olívaolajat felforrósítom egy serpenyőben, és a darált húst addig pirítom benne, míg kifehéredik és

morzsaszerűvé válik. Ekkor a húst a serpenyő egyik oldalába tolom, a másik oldalon pedig megfuttatom a vöröshagymát, a fokhagymát és a chilit (chilipor esetén ízlés szerint megszórom a hagymákat). Ezután belekeve-rem a paradicsom- és paprikakockákat, a babot és a paradicsomvelőt. Felöntöm a zöldséglevessel (= beleöntök 1,5 dl vizet és belemorzsolok egy fél erőle-veskockát), fűszerezem sóval, borssal, pirospaprikával, és római köménnyel, majd lefedve, kis lángon kb. 20 percig párolom. Friss kenyérrel tálalom.

Tipp: vegetáriánusok a húst zöldsé-gekkel helyettesíthetik, erre alkalmas 1 fél doboz kukorica, 250 g szeletelt sár-garépa, 250 g felkockázott burgonya, és 1 szál felkarikázott póréhagyma.

Madártej

Ha rád tör az édesség iránti vágy, akkor a madártej a tökéletes választás. Vigyázat, diétagyilkos desszert!

Hozzávalók 4 adaghoz:

- 500 ml tej + 2 ek porcukor + 1 cs vaníliás cukor
- 4 db tojássárgája + 2 ek porcukor
- 4 db tojásfehérje + 2 ek porcukor

Szétválasztom a tojássárgáját a fehérjétől. A sárgáját 2 evőkanál por-cukorral habosra keverem. Felforralom

egy magas falú lábasban a tejet 2 evőkanál porcukorral és 1 csomag vaníliás cukorral (a tejet folyamatosan kavargatom, és nagyon figyelek rá, mert rafinált, és kifut és/vagy leég, amint elfordulok egy pillanatra). A habosra kevert tojássárgáját folyamatos keverés közben a tejbe csurgatom, és kis lán-gon, állandó kevergetés mellett sűrű-södésig főzöm.

A tojásfehérjét és a 2 evőkanál porcukrot habverővel kemény habbá verem, majd egy mikrózható jénai tál-ban 1,5 percig mikrózom 750 Watton. Az így megfőzött tojáshabot kanállal az öntetre szaggatom, és már kész is.

Jó étvágyat!

Somodi Nikolett

FEJTÖRŐK

Logisztikai

Egy anyuka elvitte négy gyermekét vásárolni egyik délután. A béke kedvé-ért mondta neki, hogy mindenki választhat magának egy ajándékot. Vásárlás közben észrevette a kosarában, hogy a gyerekek mindegyike a beígért ajándék mellé választott magának extra vásárfiát is. A vásárlás után megálltak egy cuk-rászdában, ahol mindenki fagyit és üdítőitalt választott magának. A következő információk segítségével állapítsd meg, melyik gyerek milyen ajándékot kapott, milyen extra ajándékot választott, milyen fagyit evett, illetve milyen üdítőitalt ivott!

- Anna, aki diós fagyit választott, nem gyümölcslevet ivott, és nem kapott könyvet.
- Sára nem kapott képregényt sem babát, de ő csempészte a kosárba a kártyát.
- A fiú, aki játékautót kapott nem csempészett mackót a kosárba, és nem evett epres fagyit.
- Az egyik lány babát kapott, a másik lány tejet ivott, az egyik fiú - de nem Csabi - csokifagyit evett.
- Sára nem vanília fagyit evett. A fiú, aki sakkot kapott, vizet ivott.
- Az a lány, aki labdát kapott, jeges teát ivott. Laci nem vizet ivott.

Gyerek neve	Ígért ajándék	Csempészett ajándék	Fagyit	Üdítő

Forrás: <http://www.logikaifeladatok.hu/>

Szókereső

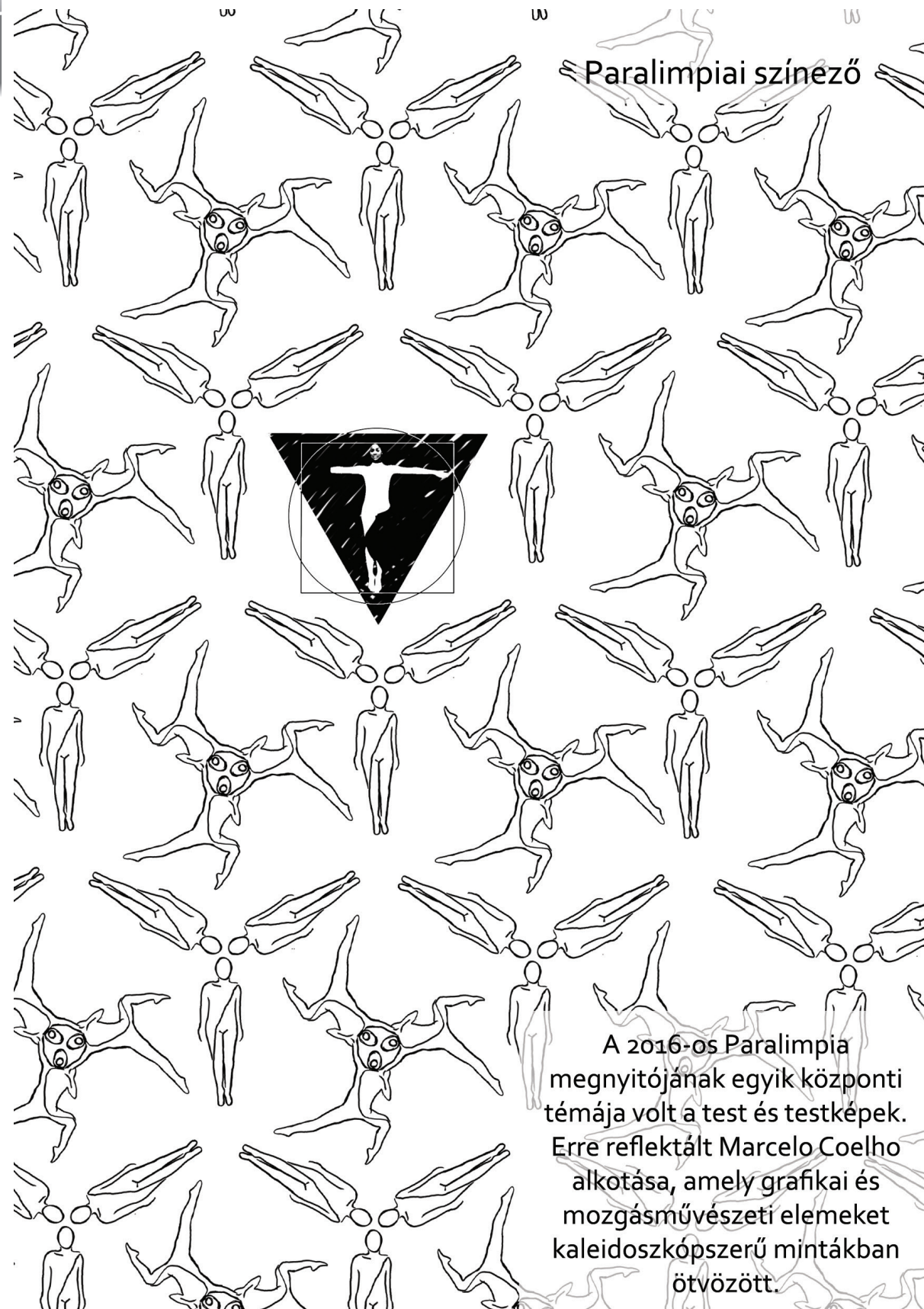
Keresd meg az alábbi újságunk témáival kapcsolatos szavakat a táblázatban, de vigyázz **négy** kimarad! Ha ezeket összeilleszted, megkapod, hogy milyen tárgyakat sorsolunk ki a helyes megfejtést beküldők között.

Jó fejtörést és sok szerencsét mindenkinek!

SZÍNEK	TÖMB	KLÓNOZÁS	PARALIMPIA	SPECIÁLIS
LEUKOTÓMIA	JEGYZET	TESTNEVELÉS	VÁSZON	PLAKÁTIZMUS
MARATON	TÁSKA	MACSKA	BIRKÓZÓ	TARANTINO
ANGYAL				

L W Y S P E C I Á L I S M T
Z H Z P A I P M I L A R A P
X Q E T U T W O L S S E C Z
N V S U C S B D E G N A S P
I T X G J É I R U T O N K L
Y N R F Y L R B K T T G A A
Z S Z F U E K D O A A Y A K
J T A K D V Ó L T R R A V Á
R C Q U E E Z F Ó A A L H T
N D E I B N Ó Y M N M S F I
Z O I M X T Í Y I T O T P Z
J M J N D S Z Z A I H Z Q M
B U R D T E B Q S N I J Á U
O H O F S T Q Q V O E Q M S

A helyes megfejtéseket beküldők között értékes nyereményeket sorsolunk ki! A megoldásokat a foszerkeszto@barczihok.elte.hu e-mail címre várjuk. A szerencsés nyerteseket ismertetjük a következő számban.

A 2016-os Paralimpia megnyitójának egyik központi témája volt a test és testképek. Erre reflektált Marcelo Coelho alkotása, amely grafikai és mozgásművészeti elemeket kaleidoszkópszerű mintákban ötvöztet.

elte **FIT NIGHT 5**

2016. október 13.

FUNKCIONÁLIS TRÉNING **FIXI BRINGA**
EVEZŐS ERGOMÉTER **AEROBIK** **SPINNING**
WALK ENERGIE **SÍSZIMULÁTOR** **TRX**
KETTLEBELL **STREET WORKOUT ...**

SZTÁRFELLÉPŐ
RUBINT RÉKA

Alakreform edzés
Közös fotó és dedikálás

Regisztráció/Info:

fitnight.eltesport.hu

ELTE belépő: 1000 Ft

Külsős belépő: 1500 Ft

A program változásának jogát a szervezők fenntartják!
A programokra a kedvezményes belépés igénybevételéhez a hallgatói jogviszonyt igazolni kell.

FŐSZERVEZŐ:

TÁRSZERVEZŐK:

TÁMOGATÓK:

PARTNEREK:

ELTE BGGYK HÖK
2016. október

